

29 לחן לילי

כ"י. "אולי רבב על משהל על משהל... אולי רבב...
כ"י. "אולי רבב... אולי רבב... אולי רבב..."

כ"י. "אולי רבב... אולי רבב... אולי רבב...
כ"י. "אולי רבב... אולי רבב... אולי רבב..."

כ"י. "אולי רבב... אולי רבב... אולי רבב...
כ"י. "אולי רבב... אולי רבב... אולי רבב..."

כ"י. "אולי רבב... אולי רבב... אולי רבב...
כ"י. "אולי רבב... אולי רבב... אולי רבב..."

כ"י. "אולי רבב... אולי רבב... אולי רבב...
כ"י. "אולי רבב... אולי רבב... אולי רבב..."

כ"י. "אולי רבב... אולי רבב... אולי רבב...
כ"י. "אולי רבב... אולי רבב... אולי רבב...
כ"י. "אולי רבב... אולי רבב... אולי רבב...
כ"י. "אולי רבב... אולי רבב... אולי רבב..."

רמב"ם הלכות נזקי ממון פרק יד הלכה טו אש שעברה והזיקה את האדם וחבלה בו הרי המבעיר חייב במזקו ובשבתו וברפוי ובצערו ובבשתו כאילו הזיקו בידו, שאע"פ שאש ממונו הוא הרי הוא כמי שהזיק בחציו, אבל אם הזיקה בהמתו או בורו את האדם אינו חייב אלא במזק בלבד כמו שביארנו.

לחם משנה ובבשתו וכו'. בפרק כיצד הרגל אמרו לחייבו בארבעה דברים וכתב רש"י ז"ל אבל בבשת לא דאמרינן בשלהי פרקין ובבושת עד שיהא מתכוין וא"כ קשה על רבינו ז"ל שכתב בושת

רמב"ם הלכות חובל ומזיק פרק א הלכה י אינו חייב על הבושת עד שיהיה מתכוין שנ' ושלחה ידה אבל המבייש חבירו בלא כוונה פטור לפיכך ישן וכיוצא בו שבייש פטור.

רמב"ם הלכות חובל ומזיק פרק א הלכה יב מי שנפל מן הגג ברוח מצויה והזיק חייב בארבעה דברים ופטור מן הבושת, נפל ברוח שאינה מצויה חייב במזק בלבד ופטור מארבעה דברים, ואם נתהפך חייב בכל אף בבושת, שכל המתכוין להזיק אף על פי שלא נתכוון לבייש חייב בבושת.

זה לשון הראב"ד ז"ל ואם נתהפך עליו שכבר נתכוון להזיקו חייב על הבושת דכתיב והחזיקה במבושיו וכו' כיון שנתכוונה להזיק אף על פי שלא נתכוונה לבייש. האי מימרא הוה קשה לי טובא וכי אין בושת בכלל המזק והיכן מצונו נזק שאין עמו בושת וכשנתכוון להזיק הרי נתכוון לבייש. עד שראיתי בירושלמי פרק החובל הכהו במקום שאינו נראה וצבה נתן לו שתים צער ורפוי אבל בושת לא אלמא איכא מזק בלא בושת והוא מקום שאינו נראה. הילכך איכא לפרושי הכי שאם נתכוון להזיקו במקום שאינו נראה והזיקו במקום הנראה חייב על הבושת. ע"כ.

ואם כיון ונתהפך משהתחיל ליפול והזיק אפילו לא כוון אלא להצלת עצמו הואיל והוא ידע שבאותה הצלה הוא מזיק ומבייש הרי זה מכוון גמור וחייב אף על הבושת שהרי נאמר ושלחה ידה והחזיקה וכו' שאף על פי שאין כוונתה אלא להציל את בעלה הואיל ומתכוונת מכל מקום להזיק חייבת אף על הבושת. וגדולי המפרשים טרחו היכן מצונו מכוון להזיק שלא נקרא מכוון לבייש. ולפי מה שפירשנו אין בזה צורך שכל שאינו מכוון אלא להצלת עצמו אף על פי שהוא מכוון להזיק אינו מכוון לבייש. הרב המאירי ז"ל.

רמב"ם הלכות חובל ומזיק פרק ד הלכה ה הנוגף את האשה ויצאו ילדיה ומתה אף על פי שהיה שוגג הרי זה פטור מן התשלומין ואינו משלם כלום, שנ' +שמות כ"א כ"ד+ ולא יהיה אסון ענוש יענש לא חלק הכתוב בין שוגג למזיד בדבר שיש בו מיתת בית דין לפטור מן התשלומין.

רמב"ם הלכות חובל ומזיק פרק ד הלכה ו במה דברים אמורים בשנתכוון לאשה אבל אם נתכוון לחבירו ונגף את האשה אף על פי שמתה הואיל והמיתה בלא כוונה הרי זה כדבר שאין בו מיתת בית דין ומשלם דמי ולדות. +/השגת הראב"ד/ במה דברים אמורים בשנתכוין לאשה אבל אם נתכוין לחבירו והרג את האשה וכו'. א"א לא מחזורא הא מילתא דכרבי שמעון אזלא דאמר נתכוון להרוג את זה והרג את זה פטור ממיתה ואיהו גופיה פסק כחזקיה דאמר לא חלקת בו בין שוגג למזיד ובין מתכוין לשאינו מתכוין לחייבו ממון אלא לפטור ממון+.

תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף עז עמוד ב ואמר רבא: זרק בו חץ וסמנין בידו, ובא אחר ופיזרן, ואפילו הוא קדם ופיזרן - פטור, דבעידנא דשדא ביה יכול להתרפאות הוה. אמר רב אשי: הלכך, אפילו סמנין בשוק.

רמב"ם הלכות חובל ומזיק פרק ד הלכה כב עבדו של אדם כגופו ובהמתו כממונו, כיצד, הרי שהניח גחלת על לב עבדו של חבירו ומת או שדחפו לים או לאש והוא יכול לעלות משם ולא עלה ומת פטור מן התשלומין, ואם עשה כן לבהמת חבירו חייב וכאילו הניח הגחלת על בגדו ונשרף שהוא חייב לשלם, וכן כל כיוצא בזה. +/השגת הראב"ד/ הרי שהניח גחלת על לב עבדו. א"א כפות. /השגת הראב"ד/ של חבירו. א"א בפני חבירו+.

המאור הגדול מסכת בבא קמא דף יב עמוד א [דף כז ע"א] בעי רבה עבדו כגופו דמי או כממונו דמי פי' קא מבעיא ליה לרבה כגון שהעבד כפות והאדון עומד אצלו אי אמרי' היה לו להציל עבדו או לא ודכותה גבי שורו כשהבעלים עומדים אצל השור ולא שייכא בעיא דרבה ופשטיה דמתני' דעבד כפות לו וגדי סמוך לו דהתם לאו כשהאדון עומד אצלו עסקין וטעמא דמתני' בעבד כפות משום דקם ליה בדרבה מיניה

מלחמת ה': אמר הכותב לא בא לפרש אלא לסתום מאי קא מיבעיא ליה וכי מפני שרבו אצלו אם הרגו אדם אחר אינו נהרג עליו והלא אם רבו הרגו הרי הוא נהרג עליו וכיון דבעיין דרבה בכפות ודאי פטור דקם ליה בדרבה מיניה ואי נמי בשוגג ה"ל חייבי מיתות שוגגין ודבר אחר ופטור ועוד שכתב דסיפא דמתני' דקתני עבד כפות בשאין הרב אצלו ומה צורך לכך אפי' הרב אצלו נמי ההורג נהרג עליו הלכך פטור על הגדיש משום דקם ליה בדרבה מיניה אבל היה לו לפרשה במזקין כגון שהעבד כפות והאדון אצלו והוזק העבד מאי מי אמרי' כגופו דמי וכי היכי דהניח לו גחלת על לבו פטור אפי' ממזקים ה"נ גבי עבדו ואף על גב דתנן סימא את עינו חייב שאני הכא דכיון דה"ל לסלקה כמאן דאיהו אזיק אנפשיה ואף על גב דאמר רבא בגדו תנינא קרע את כסותי דמשמע דהניח לו גחלת על בגדו דומיא דקרע את כסותי ה"ק ליה פשיטא לי דמבגדו לא ה"ל לסלקה דעבידי אינשי דלא איכפת להו וכי תימא כיון דלא איכפת ליה ע"מ לפטור הוא ת"ש קרע את כסותי חייב אבל על לבו אפי' לענין מזקין פטור דודאי דחפו לתוך האור או לתוך המים ויכול לעלות משם והוזק פטור וה"נ הוי לה לסלקה אפי' משום מזקים דלא עבידי אינשי דמזקי גופיהו בידיהו ועוד דכיון דה"ל לסלקה משום חשש מיתה אפי' הוזק ודאי פטור תדע מדאמר רבא על בגדו ונשרף חייב ואי לא תימא הכי לישמעין הוזק חייב וכ"ש בגדו ואין זה צריך לפנים ובשורו אפי' מת איבעיא ליה ולא שייכא בעיא דשור ברישא דמתני' דקתני גדי כפות חייב דהתם בשאין האדון אצלו והשתא דפשטיה רבא דשור כממונו מתני' אפי' בשהרב אצלו וכן אפשר למצוא בעיא דרבה בדרך רחוקה בשמת וכגון דנפל גדר שלא מחמת הדליקה והיה לו לגדרו ולא גדרה דליכא קם ליה בדרבה מיניה ובשהעבד כפות והרב אצלו. ויש מי שפירשה בעבד שאין כפות ומת דפטור רוצח ממיתה וחייב בתשלומין משום דא"ל הרב מ"מ את קטלתה אף על פי שהוא מוחל על גופו לאו כל כמיניה והיינו מתני' דעבד סמוך חייב ואף על העבד קאמר והא מיבעיא ליה לרבה כיון דרב אצלו היה לו לרבו לסלקה ופי' הראשון הוא נכון: